Lieta Nr.C33412716
Lietas arhīva Nr.CA-0968-17/26

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2017.gada 30.maijā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Žanete Žimante
tiesnese Inese Strelča
tiesnese Inta Jēkabsone
ar sekretāri Ievu Biti,
piedaloties prasītāja AS „Swedbank" pilnvarotai pārstāvei /pers. D/,
atbildētājas /pers. E/ pilnvarotam pārstāvim zvērinātam advokātam Laurim Brikmanim,
atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 34, izskatīja civillietu AS „Swedbank" prasībā pret /pers. E/ par parāda piedziņu sakarā ar /pers. E/ apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2016.gada 29.septembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2016.gada 29.janvārī AS „Swedbank" (iepriekšējais nosaukums AS „Hansabanka", (turpmāk arī prasītājs)) Rīgas rajona tiesā cēla prasību pret /pers. E/ (turpmāk arī atbildētāja) par parāda piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam parādu 42 065,13 *euro* un tiesāšanās izdevumus, kā arī prasītājam noteikt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos nokavējuma procentus 6 % gadā no piespriestās un neatmaksātās aizdevuma summas.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 1692., 1698., 1699., 1702.pantu, 1703.panta 2.punktu, 1756., 1757.pantu, 1765.panta pirmo un otro daļu, 1759.panta 1.punktu, 1763.pantu (lietas 4.-9.lapa).

[2] Ar Rīgas rajona tiesas 2016.gada 8.februāra lēmumu apmierināts prasītāja pieteikums par prasības nodrošināšanas līdzekļa piemērošanu lietā, nodrošinot prasību 42 065,53 *euro* apmērā, ierakstot ķīlas tiesību atzīmi Rīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā Nr./numurs/ atbildētājas piederošajam nekustamajam īpašumam /adrese/, kadastra Nr./numurs A/(lietas 47.-48.lapa).

[3] 2016.gada 15.martā tiesā saņemts atbildētājas paskaidrojums, kurā viņa norāda, ka celto prasību atzīst par nepamatotu un lūdz to noraidīt, piedzenot no prasītāja par labu atbildētājai visus tiesāšanās izdevumus (lietas 52.lapa).

[4] Ar Rīgas rajona tiesas 2016.gada 29.septembra spriedumu prasība apmierināta piedzenot no atbildētājas par labu prasītājam parādu 42 065,13 *euro* un tiesas izdevumus 1 635,04 *euro*, kopā piedzenot 43 700,17 *euro*, atzītas prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos 6 % gadā no pamatparāda summas 42 065,13 *euro*, ņemot vērā nosacījumu, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu, kā arī no atbildētājas valsts ienākumos piedzīti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,44 *euro*.

[4.1] Tiesa konstatēja, ka saskaņā ar 2007.gada 23.oktobrī starp prasītāju un /pers. F/ (turpmāk arī galvenā parādniece) noslēgto aizdevuma līgumu galvenajai parādniecei izsniegts aizdevums 64 530 *euro*, aizdevuma summas izmaksu apliecina lietas materiāliem pievienotais kredīta izraksts, no kura redzams, ka galvenās parādnieces norēķinu kontā 2007.gada 12.novembrī ieskaitīta aizdevuma summa minētajā apmērā.

[4.2] 2007.gada 23.oktobrī starp prasītāju un atbildētāju noslēgts galvojuma līgums, saskaņā ar kuru galviniece uzņēmās pienākumu ar visu savu mantu atbildēt prasītājam par visu maksājuma saistību (t.sk. parāda pamatsumma, procenti, iespējamie līgumsodi, citi blakus prasījumi) pienācīgu izpildi, kas izriet no aizdevuma līguma; Aizdevuma līguma II daļas 2.punktā galviniece uzņēmās no aizdevuma līguma izrietošās maksājuma saistības kā pats parādnieks.

[4.3] Pirmās instances tiesa secināja, ka lietā nav strīda, ka no aizdevuma līguma izrietošās saistības netika izpildītas noteiktajos termiņos. Atbildētāja nav apstrīdējusi pieteikumā norādītos faktus, ka 2012.gada februārī galvenā parādniece sāka kavēt no aizdevuma līguma izrietošo saistību izpildi, līdz ar to prasītājs 2012.gada 4.jūlijā vienpusēji atkāpās no aizdevuma līguma un pieprasīja tūlītēju saistību izpildi, jo saistību izpildes kavējums pārsniedza 60 dienas. Tiesa konstatēja pierādījumus par to, ka prasītājs 2012.gada 4.jūlijā nosūtījis galvenajai parādniecei un galviniecei paziņojumu par aizdevuma līguma saistību tūlītēju izpildi pirms termiņa, norādot kopējo parāda summu 61 524,48 *euro*. Ar lietai pievienotajiem valsts AS „Latvijas Pasts" paziņojumiem par iekšzemes un starptautiskā sūtījuma izsniegšanu, pirmās instances tiesa atzina par pierādītu faktu, ka minēto pasta sūtījumu atbildētāja saņēma 2012.gada 10.jūlijā, bet galvenā parādniece - 2012.gada 9.jūlijā.

[4.4] No lietas materiāliem un Tiesu informatīvās sistēmas datiem tiesa konstatēja, ka 2012.gada 31.oktobrī pasludināts galvenās parādnieces fiziskās personas maksātnespējas process. Prasītājs pieteicis savu nodrošinātā kreditora prasījumu pret parādnieci un iekļauts kreditoru prasījumu reģistrā ar kopējo prasījuma summu LVL 47 619,12, kur galvenā prasījuma apmērs ir LVL 41 883,26. Pēc galvenajai parādniecei piederošā ieķīlātā nekustamā īpašuma pārdošanas izsolē tika mainīts kreditora statuss, un ar maksātnespējas administratora 2013.gada 5.aprīļa lēmumu prasītājam piešķirts nenodrošinātā kreditora statuss par prasījumu ar kopējo summu LVL 36 275,95, kas sastāv no galvenā prasījuma LVL 30 540,09 un blakus prasījumiem LVL 5 735,86.

[4.5] No lietā sniegtajiem paskaidrojumiem un Tiesu informācijas sistēmā pieejamiem datiem tiesa konstatēja, ka ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 19.jūnija lēmumu izbeigts galvenās parādnieces maksātnespējas process, dzēšot saistības, kas nav izpildītas saistību dzēšanas procesa laikā. Norādot, ka maksātnespējas procesa laikā galvenā parādniece daļēji nokārtojusi no aizdevuma līguma izrietošās parāda saistības, atmaksājot aizdevuma pamatsummu 17 529,38 *euro* apmērā, prasītājs lūdzis piedzīt no galvinieces - atbildētājas, tikai neatmaksāto aizdevuma pamatsummu

42 065,13 *euro*.

[4.6] Tiesa konstatēja, ka lietas izskatīšanas gaitā atbildētāja nav izteikusi iebildumus par prasītāja aprēķinātajām parāda summām.

No lietas materiāliem tiesa guva apstiprinājumu, ka prasītājs 2014.gada 25.augustā nosūtīja atbildētājai paziņojumu, kurā lūdza atmaksāt nesamaksāto aizdevuma summu un norādīja, ka no aizdevuma līguma izrietošās saistības joprojām nav izpildītas. Valsts AS „Latvijas Pasts" izziņa apliecināja, ka minētā vēstule atbildēt izsniegta 2014.gada 1.septembrī Majoru pasta nodaļā pret parakstu. Līdz ar to, kā nepamatotu tiesa noraidīja atbildētājas iebildumu par to, ka viņa minēto paziņojumu nav saņēmusi.

[4.7] Pirmās instances tiesa konstatēja, ka lietā pastāv strīds par to, vai atbildētājai kā galviniecei situācijā, kad galvenajai parādniecei ir īstenots maksātnespējas process un dzēstas saistības pret prasītāju, ir pienākums segt galvenā parādnieka saistības.

[4.7.1] Tiesa atzina par nepamatotu atbildētājas apgalvojumu, ka galvenā parādnieka pabeigtais maksātnespējas process ir darbība, kas dzēš galveno parādu, līdz ar to atbrīvojot atbildētāju no galvojuma līgumā uzņemto saistību izpildes.

No Civillikuma tiesību normām, kas regulē galvojuma institūtu (1692.-1715.pants), tiesa konstatējusi divu veidu galvojumus: 1) neekspromisoriskais galvojums (kad kreditoram ar prasību vispirms ir jāvēršas pie galvenā parādnieka un tikai pēc tam pie galvinieka); 2) ekspromisoriskais galvojums (kad galvinieks uzņēmies saistību kā pats parādnieks, šajā gadījumā galvinieks atsakās no Civillikuma 1702.panta pirmajā daļā paredzētajām tiesībām prasīt, lai kreditors vispirms vēršas ar prasību pie galvenā parādnieka). Ievērojot ekspromisoriskā galvojuma būtību, kreditoram nav pienākuma vērst savu prasību pret galveno parādnieku un viņš, iestājoties saistību izpildes termiņam, ir tiesīgs uzreiz vērsties pie galvinieka, nemaz nevēršoties pret galveno parādnieku. Līdz ar to izriet secinājums, ka apstākļi, vai kreditors ir vērsies pie galvenā parādnieka un kādas darbības šajā sakarā ir veiktas, lai panāktu saistības izpildījumu, neietekmē ekspromisoriskā galvinieka saistības (*sk. Senāta 27.04.2011. sprieduma lietā Nr.SKC-86/2011 16.punktu un Civillietu departamenta 19.02.2016. sprieduma lietā Nr.SKC-44/2016 7.punktu*).

[4.7.2] Pirmās instances tiesa konstatēja, ka lietā nav strīda, par to ka atbildētāja galvojuma līgumā uzņēmusies no galvenā līguma izrietošās maksājuma saistības kā pats parādnieks. Galvojuma kā saistību izpildes nodrošinājuma mērķis ir dot tiesības kreditoram gūt apmierinājumu no galvinieka, ja kādu iemeslu dēļ galvenais parādnieks nespēj izpildīt savas saistības.

Prasītājs sākotnēji vērsies pie galvenās parādnieces un parāda piedziņas iespējas no viņas ir izsmeltas. 2012.gada 1.novembrī pasludināts fiziskās personas galvenās parādnieces maksātnespējas process, bet 2015.gada 19.jūnijā maksātnespējas process ir izbeigts, atbrīvojot viņu no maksātnespējas procesā nesegto kreditoru prasījumu izpildes. No lietas materiāliem konstatēja, ka pēc galvenās parādnieces maksātnespējas procesa izbeigšanas palikušas nenokārtotas no aizdevuma līguma izrietošas parādsaistības 50 226,53 *euro* apmērā, t.sk. aizdevuma pamatsumma 42 065,13 *euro*.

Atsaucoties uz Civillikuma 1703.panta 2.punktā noteikto, kas noteic, ka pret galvinieku var celt prasību tūlīt vai arī tad, ja ir pierādīta galvenā parādnieka faktiskā maksātnespēja vai par viņa mantu jau ir atklāts konkurss, kā arī faktu, ka galvenās parādnieces maksātnespēja ir pierādīta un viņas manta ir pārdota izsolē, un tādēļ prasība celta pret ekspromisorisko galvinieku, kurš saskaņā ar galvojuma līgumu ir atbildīgs par galvenās saistības izpildi tādā apmērā, kādā to nav izpildījusi galvenā parādniece, tiesa atzina, ka prasība pret galvinieci ir celta pamatoti.

[4.7.3] Tiesa atzina par nepamatotu atbildētājas iebildumu par saistību izpildes termiņa iestāšanos 2012.gada 10.jūlijā, kad viņa saņēmusi prasītāja paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no līguma, nevis 2014.gada 25.augustā, kad prasītājs pēc galvenās parādnieces maksātnespējas procesa izbeigšanas nosūtīja atbildētājai kā galviniecei paziņojumu par atlikušās parāda summas atmaksu.

Pretēji atbildētājas iebildumiem, ka pēc 2012.gada 10.jūlija prasītājs ilgāk kā divus gadus nav veicis nekādas parāda piedziņas darbības pret galvinieci, līdz ar to nav ievērojis galvojuma līgumā noteikto termiņu, tāpēc prasījumam pret galvinieci ir iestājies noilgums, tiesa konstatēja, ka pēc vienpusējas atkāpšanās no aizdevuma līguma prasītājs sākotnēji vērsās pie galvenās parādnieces un parāda piedziņas iespējas no viņas tika izsmeltas. Tiesa atzina par pamatotām prasītāja tiesības vērsties pret galvinieci pēc galvenās parādnieces maksātnespējas procesa izbeigšanas 2015.gada 19.jūnijā, jo tikai no šī brīža galvojums no akcesoras saistības kļuva par patstāvīgu, tādējādi tiesa atzina, ka tikai no minētā datuma sāk tecēt divu gadu noilguma termiņš.

[4.7.4.] Pirmās instances tiesa atzina, ka galvenās parādnieces maksātnespēja un viņas atbrīvošana no neizpildītajām saistībām neizbeidz galvojumu, jo atbilstoši Civillikuma 1692.pantam galvojuma mērķis ir atbildēt kreditoram par trešās personas parādu. Atsaukusies uz Civillikuma 1710. un 1712.pantu, kas noteic, ka galvojums izbeidzas ar katru darbību, kas dzēš galveno saistību, vai ar ikvienu notikumu, kas atsvabina galveno parādnieku un tiesību doktrīnā norādīto, ka galvenā parādnieka atbrīvošanu no saistībām (saistību dzēšanu) sakarā ar saistību dzēšanas plāna izpildi maksātnespējas procesa ietvaros nevar uzskatīt ne par „darbību", ne par „notikumu", ar kuru galvinieks tiktu atbrīvots no galvojuma saistībām Civillikuma 1710. un 1712.panta izpratnē. Minētā galvenā parādnieka atbrīvošana no saistībām nav pamats galvinieka atbrīvošanai no galvojuma saistībām (*sk. Fogels N., Ziņģe J. Galvenā parādnieka saistību dzēšana maksātnespējas procesā - vai pamats galvojuma izbeigšanai. Jurista Vārds, 2014.gada 15.aprīlis, Nr.15*).

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu tiesa atzina, ka izskatāmajā lietā, piemērojot tiesību normas, ir vērā ņemama judikatūra - Augstākās tiesas Senāta spriedumos paustās atziņas par ekspromisoriskā galvinieka atbildību (*sk. 27.04.2011. spriedumu lietā Nr.SKC-86/2011, 16.06.2016. spriedumu lietā Nr.SKC-178/2016*). Civillikuma 1692.pantā ir norādīts, ka galvojuma mērķis ir atbildēt kreditoram par trešās personas parādu. Galvinieka pienākums atbildēt kreditoram izriet nepastarpināti no galvojuma līguma - galvojot par parādnieka saistībām, galvinieks uzņemas risku atbildēt kreditoram par parādnieka saistībām arī tad, ja pēdējais nonāktu finansiālās grūtībās. Līdz ar to izriet secinājums, ka galvinieka atbildības pienākums kreditoram par tāda parādnieka, kurš nonācis maksātnespējas situācijā, saistībām tieši atbilst galvojuma mērķim. Turpretī galvinieka atsvabināšana no pienākuma atbildēt kreditoram par galvenā parādnieka saistībām tikai tā iemesla dēļ, ka parādnieka sliktais finansiālais stāvoklis to novedis līdz maksātnespējai, ir pretrunā ar galvojuma mērķi. Minētais, Senāta ieskatā, ir pamats tam, lai galvojuma mērķim piešķirtu prioritāti pār galvojuma akcesoritāti (papildu saistības raksturu).

Civillietu departaments atzinis, ka minētās atziņas attiecināmas gan uz gadījumiem, kad galvenais parādnieks ir juridiskā persona, gan uz gadījumiem, kad galvenais parādnieks ir fiziskā persona (*sk. Augstākās tiesas Senāta 16.06.2016. spriedumu lietā Nr.SKC-178/2016*). Minētajos tiesas nolēmumos ir secināts, ka, ja ar tiesas lēmumu tiek izbeigta galvenā parādnieka, kas ir fiziskā persona, saistību dzēšanas procedūra un maksātnespējas process, dzēšot šīs personas saistību dzēšanas plānā norādītās neizpildītās saistības, galvojums netiek izbeigts, tādējādi izskatāmajā gadījumā nav piemērojams Civillikuma 1710. un 1712.pants.

Ievērojot izklāstīto un pamatojoties uz pušu noslēgtā galvojuma līguma ekspromisorisko būtību, tiesa atzina, ka parāds kopsummā 42 065,13 *euro* ir piedzenams no galvinieces - atbildētājas.

[4.7.5] Konstatējot atbildētājas kā ekspromisoriskās galvinieces pienākumu segt parāda saistības, tiesa kā nebūtiskus vērtēja atbildētājas norādītos apstākļus par parāda saistību dzēšanu Latvijas Bankas Kredītu reģistrā pēc galvenās parādnieces maksātnespējas procesa izbeigšanas. Tiesa atzina par pierādītu faktu, ka no bankas neatkarīgu tehnisku iemeslu dēļ Kredītu reģistrā nebija iespējams norādīt informāciju par parāda saistību dzēšanu galvenās parādnieces pēc viņas maksātnespējas procesa izbeigšanas, vienlaicīgi norādot par spēkā esošām galvinieces parāda saistībām pret kreditoru. Pēc juridisko un tehnisko šķēršļu novēršanas informācija Kredītu reģistrā ir precizēta, un atbildētājas parāda saistības ir norādītas pilnā apmērā. Turklāt Kredītu reģistra likuma 6.pants noteic, ka reģistrā iekļautajām ziņām ir informatīvs raksturs, un tās nepierāda klienta un klienta galvinieka saistību un to

pārkāpumu esamību vai neesamību.

[4.7.6] Turklāt pirmās instances atzina, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantā noteikto, prasītājam ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6 % gadā no pamatparāda summas, ņemot vērā Civillikuma 1763.panta nosacījumu, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

[4.8] Ievērojot Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikto, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, tiesa atzina, ka prasītājam ir atlīdzināmi tiesas izdevumi 1 635,04 *euro* apmērā, ko veido valsts nodeva par prasības pieteikumu 1 420,01 *euro*, valsts nodeva par prasības nodrošināšanas pieteikumu 210,33 *euro* un ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro*. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu no atbildētājas valsts ienākumos piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,44 *euro* apmērā, konstatējot, ka ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi kopumā ir 8,14 *euro*, bet prasītājs, ceļot prasību tiesā, samaksājis tikai 4,70 *euro* (lietas 78.-81.lapa).

[5] 2016.gada 4.novembrī atbildētāja iesniedza apelācijas sūdzību, pirmās instances spriedumu atzīstot par prettiesisku, apelācijas instances tiesai lūdza prasību noraidīt un atcelt lietā piemēroto prasības nodrošinājumu, piedzenot no prasītāja visus tiesāšanās izdevumus.

[5.1] Apelācijas sūdzības iesniedzēja uzsver, ka pats prasītājs galvojuma līguma 6.4.punktā ir norādījis uz Civillikuma 1714.pants sašaurināto piemērošanu - prasītājam savas kreditora tiesības jāizmanto divu gadu laikā, tādējādi uzskata, ka pats prasītājs sev ir pielīdzis saīsinātu noilguma termiņu, kas ir īsāks par Civillikuma 1895.pantā noteikto.

No lietas materiāliem ir redzams, ka, pat ja 2014.gada 25.auguta paziņojums par saistību atmaksu būtu atbildētājai kā galviniecei nosūtīts, tas ir vēlāk nekā divus gadus pēc iepriekšējā 2012.gada 4.jūlija paziņojuma par aizdevuma saistību izpildi. Turklāt, ja jau prasītājs, uzzinot par galvenā parādnieka maksātnespējas procesu (tādējādi saprotot, ka visticamāk neizdosies gūt pilnīgu prasījumu apmierinājumu no galvenā parādnieka), vairāk kā trīs gadus vispār neveic nekādas darbības attiecībā uz galvinieku, tādēļ paša prasītāja pielīgtais noilgums ir iestājies 2014.gada 4.jūlijā.

[5.2] Par nepamatotu atzīst tiesas secinājumu, ka galvenā parādnieka maksātnespējas procesa izbeigšana būtu notikums, kas akcesoru saistību pārveidotu par patstāvīgu saistību. Lietā ir iegūti pierādījumi faktam (kas nav apstrīdēts, nav pierādīts arī pretējais), ka 2014.gada 4.jūlijā beidzās paša prasītāja pielīgtais saīsinātais divu gadu noilguma termiņš jebkādiem prasījumiem pret atbildētāju. Tātad akcesorā galvojuma saistība izbeidzās, vēl pat nebeidzoties galvenās parādnieces maksātnespējas procesam, līdz ar to izbeigta un neesoša saistība nevar pārveidoties par patstāvīgu saistību, jo tā neeksistē - nepastāv.

[5.3] Uzskata, ka tiesa ir pārkāpusi Civilprocesa likuma 97.panta pirmajā un trešajā daļā noteikto, norādot ka lietā nav iesniegti pierādījumi, kas pierādītu 2014.gada 25.augusta paziņojuma par saistību atmaksu nosūtīšanu atbildētājai kā galviniecei. Paskaidro, ka ir divi pretrunīgi pasta sūtījuma numuri, kuri nevar kalpot kā pierādījums sūtījuma veikšanai. Valsts AS „Latvijas Pasts" izskaidro tikai kāda sūtījumu nosūtīšanu, tomēr neskaidro, kā sūtījumam var būt divi numuri un kas ir noticis ar otro numuru, tomēr šim apstāklim nepiešķir izšķirošu nozīmi, jo 2014.gada 25.augustā jau bija izbeigusies akcesorā saistība - atbildētājas galvojuma saistība.

Tāpat atbildētāja uzskata, ka galvenā parādnieka pabeigtais maksātnespējas process ir darbība, kas ir dzēsusi galveno saistību, jo galvojums ir galvenās saistības pastiprinājums. Atsaucoties uz Civillikuma 1710. un 1712.pantā noteikto, atbildētāja secina, ka šajā gadījumā nav tiesiskas nozīmes apstāklim, ka galvojums ir bijis ekspromisorisks. Būtībā galvenā nozīme ir akcesoritātes principam un tam, ka galvojums ir izbeidzies ar tiesas spriedumu par galvenā parādnieka saistību dzēšanu - speciālo saistību izbeigšanās veidu. Jo, atbilstoši Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 27.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKC-86/2011 atziņām, interpretējot galvojuma akcesoritātes principu un to, vai tas ir absolūts, vai arī ir piemērojami izņēmumi, ir jāpievērš uzmanība galvojuma un galvenā parāda mērķim.

Šajā gadījumā, veicot subsumciju, faktiskos apstākļus attiecinot uz tiesību normām, secina, ka pats prasītājs kā kreditors, ir pieļāvis novilcinājumu un ierobežojis savas tiesības prasīt saistības izpildi no galvinieka, nokavējot termiņus, kā arī pats prasītājs, nododot ziņas Latvijas Bankas reģistram par galvinieku, ir publiski paziņojis tirgus dalībniekiem un pašam galviniekam, ka galvojuma saistība ir izbeigusies 2015.gada 19.jūnijā.

Par prettiesiskiem atzīst prasītāja un pirmās instances tiesas apgalvojumu, ka atbildētājai nav jātic ierakstiem Latvijas Bankas Kredītu reģistrā, vēl jo vairāk tādēļ, ka atbildētāja ir patērētāja, ko ir atzinis un neapstrīd arī pats prasītājs un pirmās instances tiesa. Tas ir prasītāja kā kreditora un pakalpojumu sniedzēja gribas izteikums, kas ir pieejams atbildētājai, prasītāja tālākās darbības, grozot ar atpakaļejošu datumu šādus ierakstus reģistrā, turklāt tiesvedības laikā, kad jau atbildētāja ir norādījusi savos iebildumos uz prasību, ir vērtējams kā tiesību negodprātīga izmantošana un darbība, kas ir pretēja Civillikuma 1.pantā nostiprinātajam labas ticības principam (lietas 88.lapa).

[6] 2016.gada 16.decembrī tiesā saņemti prasītāja paskaidrojumi par apelācijas sūdzību, kuros, pirmās instances tiesas spriedumu uzskatot par pamatotu, prasītājs lūdz apelācijas sūdzību noraidīt (lietas 99.-101.lapa).

[7] Apelācijas sūdzības iesniedzējas - atbildētājas, pilnvarotais pārstāvis tiesas sēdē prasību neatzina uz iepriekš sniegto paskaidrojumu pamata, apelācijas sūdzību uzturēja uz tajā norādītā pamata. Uzsvēra, ka galvenais prasības noraidīšanai ir arguments balstīts uz galvojuma līguma 6.4.punktā noteikto termiņu, tādēļ atzina, ka prasības celšanai ir iestājies noilgums pirms vēl akcesorā saistība ir pārveidojusies par patstāvīgu saistību. Jo pēc 2014.gada 4.jūlija paziņojuma par aizdevuma atmaksu, kas nosūtīts arī atbildētājai, prasītājs tikai 2014.gada 25.augustā ir nosūtījis atkārtotu paziņojums, kas tādējādi nosūtīts, neievērojot galvojuma līguma 6.4.punktā norādītā termiņa ierobežojumu.

Prasītāja pilnvarotā pārstāve prasību uzturēja uz tajā norādītā pamata, apelācijas sūdzību neatzina uz paskaidrojumos norādītiem argumentiem. Atzina par nepamatotu argumentu par noilguma iestāšanos, paskaidrojot, ka prasītājs darījis visu iespējamo, lai atgādinātu par parādu, tādēļ nosūtījis paziņojumu gan galvenajai parādniecei, gan galviniecei, tomēr aizdevuma atmaksai tas sākotnēji vērsies pret galveno parādnieci, kaut arī galvojuma līgumā noteikta prasītāja tiesības vērsties pret abām vienlaicīgi. Paskaidro, ka galvojuma līguma 6.4.punktā norādītais - parādnieka saistību izpildes termiņa iestāšanās, ir attiecināma tieši uz galveno parādnieci, tādēļ uzsvēra, ka noilgums ir skaitāms tikai no brīža, kad pabeigts galvenās parādnieces fiziskās personas maksātnespējas process un prasītājs vērsies tikai pret galvinieci.

Motīvu daļa

Civillietu tiesas kolēģija, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus un ņemot vērā lietas dalībnieku pārstāvju sniegtos paskaidrojumus, secina, ka prasība ir apmierināma.

[8] Civillietu tiesas kolēģija, izvērtējot lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar pušu sniegtajiem paskaidrojumiem lietā, atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, Rīgas rajona tiesa balstījusi savus spriedumā ietvertos argumentus uz pamatoti

konstatētajiem - no iesniegtajiem pierādījumiem izrietošajiem faktiskajiem apstākļiem, konstatētajiem faktiem devusi pareizu - piemērojamām likuma normām atbilstošu, juridisku novērtējumu, tādēļ Civillietu tiesas kolēģija pilnībā pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā norādītajiem motīviem, tos neatkārtojot.

[9] Turpmāk norādītu apsvērumu dēļ apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildumus pret pārsūdzēto spriedumu Civillietu tiesas kolēģija atzīst par nepamatotiem.

[9.1] Kā izriet no apelācijas sūdzības satura, apelācijas kārtībā netiek apstrīdēti pirmās instances tiesas nodibināti fakti, ka 2007.gada 23.oktobrī starp prasītāju un galveno parādnieci noslēgts aizdevuma līgums par aizdevuma 64 530 *euro* izsniegšanu, kas galvenajai parādniecei izsniegts 2007.gada 12.novembrī. 2007.gada 23.oktobrī starp prasītāju un atbildētāju noslēgts galvojuma līgums, saskaņā ar kuru galviniece uzņēmās pienākumu ar visu savu mantu atbildēt prasītājam par visu maksājuma saistību pienācīgu izpildi kā pats parādnieks. No aizdevuma līguma izrietošās saistības netika izpildītas noteiktajos termiņos, tādēļ prasītājs 2012.gada 4.jūlijā vienpusēji atkāpās no aizdevuma līguma un pieprasīja tūlītēju saistību izpildi. Prasītājs 2012.gada 4.jūlijā nosūtījis parādniecei un galviniecei paziņojumu par aizdevuma līguma saistību tūlītēju izpildi pirms termiņa, norādot kopējo parāda summu 61 524,48 *euro*, un minēto pasta sūtījumu atbildētāja saņēma 2012.gada 10.jūlijā, bet galvenā parādniece - 2012.gada 9.jūlijā. 2012.gada 31.oktobrī pasludināts galvenās parādnieces fiziskās personas maksātnespējas process. Prasītājs pieteicis savu nodrošinātā kreditora prasījumu un iekļauts kreditoru prasījumu reģistrā ar kopējo prasījuma summu LVL 47 619,12 (galvenā prasījuma apmērs LVL 41 883,26). Pēc galvenās parādnieces piederošā ieķīlātā nekustamā īpašuma pārdošanas izsolē tika mainīts kreditora statuss, un ar maksātnespējas administratora 2013.gada 5.aprīļa lēmumu prasītājam piešķirts nenodrošinātā kreditora statuss par prasījumu ar kopējo summu LVL 36 275,95 (sastāv no galvenā prasījuma LVL 30 540,09 un blakus prasījumiem LVL 5 735,86). Maksātnespējas procesa laikā galvenā parādniece atmaksājusi aizdevuma pamatsummu 17 529,38 *euro* apmērā. 2015.gada 19.jūnijā izbeigts maksātnespējas process, dzēšot viņas neizpildītās saistības. Prasītājs lūdzis piedzīt no galvinieces -atbildētājas, tikai neatmaksāto aizdevuma pamatsummu 42 065,13 *euro*; 2014.gada 25.augustā prasītājs nosūtīja atbildētājai paziņojumu par nesamaksātās aizdevuma summas atmaksu, paziņojums izsniegts 2014.gada 1.septembrī.

Ievērojot minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 430.panta trešās daļas, Civillietu tiesas kolēģija šos faktus atzīst par pierādītiem, tos nepārbaudot.

[9.2] Tā kā atbildētāja Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi prasītāja prasības pieteikumā norādīto faktu, ka galvenās parādnieces maksātnespējas procesa ietvaros tam izdevies panākt parādnieces no aizdevuma līguma izrietošo saistību izpildījumu vien daļēji un galvenā parāda - galvenajai parādniecei izsniegtā aizdevuma, daļa vismaz 42 065,13 *euro* apmērā prasītājam nav atmaksāta, vadoties no Civilprocesa likuma 96.panta piektās daļas, Civillietu tiesas kolēģija šo faktu atzīst par pierādītu.

[9.3] Atbilstoši tiesai sniegtajiem pušu paskaidrojumiem, apelācijas instances tiesā ir izšķirams pušu strīds par to, vai saskaņā ar galvojuma līguma 6.4.punktu parāda 42 065,13 *euro* atmaksai attiecībā pret atbildētāju ir iestājies noilgums un vai akcesorā saistība ir izbeigusies vēl pat neizbeidzoties galvenās parādnieces maksātnespējas procesam, t.i., 2014.gada 4.jūlijā. Proti, vai noilguma termiņš atbildētājai ir skaitāms vadoties no 2012.gada 4.jūlija paziņojuma nosūtīšanas dienas vai arī no brīža, kad izbeidzās galvenās parādnieces maksātnespējas process un atlikušo saistību izpildei prasītājs vērsies pret galvinieci - atbildētāju (25.08.2014. paziņojums), vai galvenās parādnieces maksātnespējas process atzīstams par notikumu, kas akcesoro saistību pārveido par patstāvīgu saistību.

[9.3.1] Lietā nepastāv strīds par noslēgtā galvojuma līguma tiesiskumu, jo puses to ir atzinušas par sev saistošu, un likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējušas.

Civillikuma 1714.pants noteic, ka galvinieks atsvabinās no savas atbildības, kad kreditors rīkojies nolaidīgi, izdarot piedziņu no parādnieka, un pielaidis pēc apstākļiem neatvainojamu vilcinājumu.

Galvojuma līguma 6.4.punktā noteikts, ka attiecībā uz šī līguma izpildi pieņemams, ka jēdziens „pēc apstākļiem neatvainojams vilcinājums" Civillikuma 1714.panta nozīmē atbilst kreditora tiesību pienācīgai neizmantošanai divu gadu laikā no viņa tiesību rašanās (Parādnieka saistību izpildes termiņa iestāšanās) brīža. Tiesas kolēģija uzskata par nepieciešamu norādīt, ka atbilstoši doktrīnai minētās normas noteikumi attiecībā uz kreditora nolaidību un neatvainojamu vilcinājumu neattiecas uz galvinieku, kurš uzņēmies saistību kā pats parādnieks (sk. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.-2400.p.), prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā, Mans Īpašums, Rīga, 221.lpp.).

Galvojuma līguma, kas noslēgts starp prasītāju un atbildētāju, 2.punktā noteikts, ka galvinieks uzņemas šo saistību kā pats parādnieks. Tā kā ekspromisoriskā galvinieka atbildības nosacījumi ir līdzvērtīgi paša parādnieka atbildībai, par pamatotu atzīstama izteiktā tēze, ka Civillikuma 1714.pants uz konkrēto situāciju nav attiecināms. To apliecina arī judikatūra (*sk. Senāta 2011.gada 27.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKC-86/2011*).

Tiesas kolēģija par nepamatotu atzīst atbildētājas secinājumu, ka, ievērojot galvojuma līguma 6.4.punktā noteikto termiņu (2 gadi) un 2012.gada 4.jūlija paziņojumu, ar kuru pieprasīta saistību tūlītēja izpilde, kas nosūtīts arī atbildētājai, attiecībā pret viņu 2014.gada 4.jūlijā ir iestājies noilgums ar galvojumu uzņemto saistību izpildei. Kā norādīts prasības pieteikumā un ko atbildētāja nav apstrīdējusi, 2012.gada 20.novembrī prasītājs pieteicis nodrošinātā kreditora prasījumu galvenās parādnieces maksātnespējas procesā, kas ticis atzīts (lietas 29.-30.lapa). Maksātnespējas procesa ietvaros aizdevums atmaksāts 17 529,38 *euro* apmērā. Galvenās parādniece maksātnespējas process izbeigts 2015.gada 30.jūnijā (tiesas 2015.gada 19.jūnija lēmums, lietas 28.lapa), dzēšot viņas neizpildītās saistības. Neatgūstot visu parādu no maksātnespējīgās parādnieces, prasītājs savlaicīgi ir brīdinājis galvinieci par parādnieces neizpildītajām saistībām, kā arī devis termiņu saistību labprātīgai izpildei (lietas 24.-27.lapa). Paziņojums par saistību izpildi atbildētājai nosūtīts 2014.gada 25.augustā. No kā secināms, ka prasītājs laikā no 2012.gada 4.jūlija paziņojuma nosūtīšanas brīža galvenās parādnieces maksātnespējas procesa ietvaros un pēc tā ir veicis darbības parāda atgūšanai, tādējādi pārtraucot noilguma iestāšanos.

Bez tam, ievērojot jau iepriekš konstatēto par atbildētājas uzņemto saistību atbildēt kā pats parādnieks (kā galvenā parādniece), Civillietu tiesas kolēģija nevar atzīt par pamatotu atbildētājas viedokli, ka attiecībā pret galvinieci šis termiņš ir skaitāms atsevišķi, kā vien kopsakarā ar prasītāja veiktajām darbībām parāda piedziņas procesā no galvenās parādnieces. Proti, apstāklis, ka arī atbildētājai 2012.gada 4.jūlijā ir nosūtīts paziņojums par aizdevuma atmaksu, nerada pamatu secināt, attiecībā pret viņu sācis tecēt galvojuma līguma 6.4.punktā noteiktais termiņš un uz galvinieci nav attiecināmas galvenās parādnieces maksātnespējas procesā prasītāja veiktās darbības.

Atsaucoties uz pierādījumiem lietā, kas atbildētājas ieskatā apstiprina faktu, ka 2014.gada 4.jūlijā ir beidzies prasītāja pielīgtais divu gadu noilguma termiņš jebkādiem prasījumiem pret viņu, atbildētāja nepiekrīt pirmās instances tiesas secinājumam, ka galvenā parādnieka maksātnespējas procesa izbeigšana būtu notikums, kas akcesoru saistību pārveidotu par patstāvīgu saistību. Norādot, ka akcesorā galvojuma saistība ir izbeigusies, vēl pat neizbeidzoties galvenās parādnieces maksātnespējas procesam, to pamatojot ar noilguma termiņa iestāšanos 2014.gada 4.jūlijā.

Atbilstoši Civillikuma 1692.pantam, galvojuma mērķis ir galvinieka atbildība kreditoram par trešās personas (galvenā parādnieka) parādu. Ievērojot jau iepriekš konstatēto par atbildētājas pienākumu atbildēt kā pats parādnieks, nevar atzīt par pamatotu atbildētājas argumentu par viņas kā galvinieces saistības izbeigšanos sakarā ar noilguma iestāšanos, tā kā prasītāja darbības pret galveno parādnieci pēc 2012.gada 4.jūlija paziņojuma nosūtīšanas ir pārtraukušas noilguma iestāšanos. Apstāklis, ka prasītājs sākotnēji vērsies tikai pret galveno parādnieci, cita starp piesakot kreditora prasījumu tās maksātnespējas procesā, neatbrīvo atbildētāju no galvinieces atbildības pienākuma kreditoram par galvenās parādnieces saistībām. Līdz ar

ko par nepamatotu atzīstams atbildētājas arguments, ka viņas galvojuma saistība ir izbeigusies 2014.gada 4.jūlijā, vēl pat neizbeidzoties galvenajai saistībai.

[9.3.2] Atbilstoši galvojuma līguma 6.5.puntā noteiktajam, puses ir vienojušās, ka galvojuma līgumā noteiktā korespondence (iesniegumi, paziņojumi, brīdinājumi) uzskatāma par saņemtu (izsniegta) dienā, kad puse ir parakstījusies uz iesniegtā dokumenta vai trešajā dienā pēc Latvijas pasta zīmogā norādītā datuma par ierakstītas vēstules pieņemšanu no korespondences nosūtītāja. Attiecībā uz atbildētājas norādi, ka lietā nav pierādīts par 2014.gada 25.augusta paziņojuma par saistību izpildi nosūtīšanu atbildētājai, vadoties no vairumā nodoto reģistrēto sūtījumu saraksta un valsts AS ,,Latvijas Pasts" 2016.gada 15.augusta izziņā Nr./numurs/ norādītā (lietas 27., 68.lapa), tiesas kolēģija konstatē, ka 2014.gada 25.augusta paziņojums par saistību atmaksu Nr./numurs/ atbildētājai ir izsniegts 2014.gada 1.septembrī, ko tiesas kolēģijai nav pamata apšaubīt un atzīt, ka paziņojums adresātam nav piegādāts.

Apstāklis, ka vairumā nodoto reģistrēto sūtījumu sarakstā konkrētajam adresātam ir norādīti divi sūtījuma numuri ir atstājams bez ievērības, tā kā valsts AS ,,Latvijas Pasts" izziņā ir norādīti minētā sūtījuma identificējoši dati (sūtīja numurs, kas sakrīt ar minētajā sarakstā norādīto numuru, sūtījuma saņemšanas pasta iestādē datums, kam adresēts sūtījums un sūtījuma adrese), tādēļ nav pamata atzīt, ka lietā nav pierādīta 2014.gada 25.augusta paziņojuma par saistību izpildi nosūtīšana atbildētājai.

Civillikuma 1710.pants paredz, ka galvojums izbeidzas ar katru darbību, kas dzēš galveno saistību, atsvabinot no tās parādnieku. Civillikuma izpratnē par darbībām, kas dzēš saistību, atzīstamas Civillikuma desmitajā nodaļā paredzētās darbības - saistību izpildījums (pirmā apakšnodaļa); ieskaits (otrā apakšnodaļa); prasījuma un parāda sakritums (trešā apakšnodaļa); atcēlējs līgums (ceturtā apakšnodaļa); pārjaunojums (piektā apakšnodaļa); izlīgums (sestā apakšnodaļa); tiesas spriedums (septītā apakšnodaļa). Citas darbības, kas dzēš galveno saistību, Civillikuma tvērumam likumdevējs nav pakļāvis.

Ievērojot minēto, Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā, tiesas lēmums par galvenās parādnieces maksātnespējas procesa izbeigšanu un viņas atsvabināšanu no atlikušajām saistībām Civillikuma 1892.panta izpratnē nav atzīstams par tādu, ar kuru atraidīts kreditora (prasītāja) prasījums, jo, atbilstoši šai likuma normai, par tiesas nolēmumu, kas izbeidz kreditora prasījumu, atzīstams tiesas vai šķīrējtiesas spriedums, ar kuru nodibināta prasījuma tiesiska pamata neesamība (*Latvijas Republikas Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā.- R.: Mans īpašums. 2000, 356.lpp.*). Tādējādi Civillietu tiesas kolēģija nonāk pie secinājuma, ka, ņemot vērā lietā nodibinātos faktiskos apstākļus, Civillikuma 1710.pants pušu strīda izšķiršanai nav piemērojams.

Civillikuma 1712.pants paredz, ka galvojums izbeidzas ar ikvienu notikumu, kas atsvabina galveno parādnieku. Lai arī ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 19.jūnija lēmumu galvenā parādniece atbrīvota no atlikušajām saistībām pret prasītāju, Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā tas tomēr nav uzskatāms par notikumu, kas saskaņā ar minēto likuma normu izbeidz atbildētājas galvojumu, jo akcesoritātes princips, kas caurvijas visiem Civillikuma noteikumiem par galvojumu, definējot galvojuma atkarību no galvenās saistības un pakārtojot galvojuma rašanos, apmēru, pastāvēšanu un izbeigšanos galvenā parāda dinamikai (t.sk., Civillikuma 1692., 1694., 1712.pants), nav absolūts un ir aprobežots ar galvojuma institūta mērķi, kam piešķirama prioritāte pār galvojuma akcesoritāti (*Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 27.aprīļa spriedums lietā SKC-86/2011*).

Atbilstoši Civillikuma 1692.pantam, galvojuma mērķis ir galvinieka atbildība kreditoram par trešās personas (galvenā parādnieka) parādu. Galvojot par galvenā parādnieka saistībām, galvinieks uzņemas risku atbildēt kreditoram par galvenā parādnieka saistībām arī tad, ja pēdējais nonāk finansiālās grūtībās un tiek pierādīta viņa faktiskā maksātnespēja (Civillikuma 1703.panta 2.punkts). Līdz ar to loģiski izriet secinājums, ka galvinieka atbildības pienākums kreditoram par tāda galvenā parādnieka , kurš nonācis maksātnespējas situācijā, saistībām tieši atbilst galvojuma mērķim. Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesas kolēģija secina, ka galvenās parādnieces maksātnespējas procesa izbeigšana un viņas atsvabināšana no atlikušajām saistībām, t.sk. pret prasītāju, nav uzskatāms par notikumu, kas Civillikuma 1712.panta izpratnē izbeidz atbildētājas izsniegtu galvojumu.

Ievērojot minēto kopumā, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 19.jūnija lēmums par galvenās parādnieces maksātnespējas procesa izbeigšanu un viņas atbrīvošanu no atlikušajām saistībām juridisko seku ziņā atbildētājas galvojumu neizbeidz un nerada pamatu atbildētājas atsvabināšanai no galvojuma līguma izpildes. Ņemot vērā lietā nodibinātos un iepriekš šai spriedumā minētos faktiskos apstākļus, Civillietu tiesas kolēģija nekonstatē pamatu atbildētājas atsvabināšanai no atbildības par prasības pieteikumā norādīto parādu, tādēļ secina, ka prasība ir apmierināma tās robežu ietvaros, proti, no atbildētājas prasītāja labā ir piedzenams galvenais parāds 42 065,13 *euro* apmērā.

[9.4] Atbildētāja Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi prasītāja prasības pieteikumā norādīto parāda apmēru 42 065,13 *euro*, saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, Civillietu tiesas kolēģija par pierādītu atzīst faktu, ka neizpildīto saistību apmērs, ko prasītājs lūdz piedzīt, ir 42 065,13 *euro*. Ņemot vērā lietā nodibinātos un iepriekš šai spriedumā minētos faktiskos apstākļus, Civillietu tiesas kolēģija nekonstatē pamatu atbildētājas atsvabināšanai no atbildības par prasības pieteikumā norādīto parādu, tādēļ secina, ka prasība ir apmierināma tās robežu ietvaros, proti, no atbildētājas prasītāja labā ir piedzenams galvenais parāds 42 065,13 *euro* apmērā.

Tiesas kolēģija uzskata, ka pārsūdzētajā spriedumā ir norādīti lietā konstatētie fakti, pierādījumi, uz kuriem pamatoti pirmās instances tiesas secinājumi, kā arī argumentēts kādēļ tiesa prasību apmierinājusi pilnībā. Civilprocesa likuma 97.pantā un 190.pantā paredzētu tiesas pienākumu pārkāpumu pirmās instances tiesas spriedumā Civillietu tiesas kolēģija nekonstatē.

Pie šādiem apstākļiem, tiesas kolēģija atzīst, ka uzņemtās galvojuma saistības atbildētājai jāizpilda, jo saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto.

[9.6] Analizējot apelācijas sūdzības argumentu par Latvijas Bankas Kredītu reģistrā iekļautām ziņām, tiesas kolēģija atzīst, ka tas nevar kalpot par pamatu izdarīt pretējus secinājumus pirmās instances tiesas izdarītajiem.

Tiesas kolēģijas ieskatā apstāklis, ka Latvijas Bankas Kredītu reģistrā saistībā ar aizdevuma līgumu norādīts uz klienta saistību izbeigšanos 2015.gada 19.jūnijā neapliecina atbildētājas ar galvojuma līgumu uzņemto saistību faktisko izbeigšanos. Galvojuma līguma 4.punktā līdzēji vienojušies, ka konkrētais līgums ir spēkā līdz galvenās parādnieces saistību, kas izriet no aizdevuma līguma, izpildei, par ko pierādījumi lietā nav iesniegti. Neviens normatīvais akts nenosaka saistības spēkā esamības atkarību no tās ieraksta Kredītu reģistrā. Tiesas kolēģijas ieskatā, lietā iesniegtais Latvijas Bankas Kredītu reģistra pārskats nepierāda saistības izpildes faktu un faktiski vispār nav saistāms ar līguma izpildi, jo Latvijas Bankas Kredītu reģistrā tiek iekļauta informācija, kas attiecināma uz kredītiestādēm. Atbildētāja, Kredītiestāžu likuma 1.panta 1.punkta izpratnē, nav atzīstama par kredītiestādi un Kredītu reģistra dalībnieku.

Ievērojot Kredītu reģistra likuma 6.pantā norādīto, ka reģistrā iekļautajām ziņām ir informatīvs raksturs, un tās nepierāda klienta un klienta galvinieka saistību un to pārkāpumu esamību vai neesamību, tiesas kolēģija atzīst, ka šis apstāklis pats par sevi neietekmē nedz galvojuma līguma spēkā esību, nedz arī atbildētājas pienākumu izpildīt ar galvojuma līgumu uzņemtās saistības, tādēļ atbildētājas iebildums par grozījumu izdarīšanu reģistrā atstājams bez ievērības.

[10] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, tiesas pienākums, taisot spriedumu par naudas piedziņu, ir noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, nepārsniedzot 10 dienu pēc sprieduma spēkā stāšanās robežu. Ievērojot piedzenamās summas apmēru, Civillietu tiesas kolēģija atzīst par iespējamu šī sprieduma labprātīgai izpildei noteikt atbildētājai termiņu likumā noteiktajā maksimāli pieļaujamajā laikā- 10 dienu laikā pēc sprieduma

spēkā stāšanās.

[11] Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam, taisot spriedumu par naudas piedziņu, tiesas pienākums ir sprieduma rezolutīvajā daļā norādīt uz prasītāja tiesībām par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus. Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punkta un 1765.panta pirmās daļas nosacījumiem par nokavējuma procentu maksāšanas pienākumu un to apmēru, ņemot vērā tiesas noteikto termiņu spriedumā norādītās naudas summas labprātīgai samaksai, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasītāja tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos nokavējuma procentus, kas ir 6 % gadā no piedzītā, bet nesamaksātā galvenā parāda 42 065,13 *euro*, nosakāmas no vienpadsmitās dienas pēc sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

[12] Pamatojoties uz norādīto kopumā, Civillietu tiesas kolēģija apelācijas sūdzības iesniedzējas paustos iebildumus pret pirmās instances tiesas spriedumu uzskata par nepamatotiem un atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertie secinājumi pēc būtības ir atbilstoši lietā esošajiem materiāliem, konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem un strīda izšķiršanai piemērojamām tiesību normām.

[13] Civilprocesa likuma 140.panta piektā daļa paredz, ka prasības nodrošinājumu var atcelt tā pati tiesa pēc puses pieteikuma. Šī likuma 137.panta pirmajā daļā noteikts, ka ja ir pamats uzskatīt, ka tiesas sprieduma izpilde lietā varētu kļūt apgrūtināta vai neiespējama, tiesa vai tiesnesis pēc prasītāja motivēta pieteikuma var pieņemt lēmumu par prasības nodrošināšanu. Tas nozīmē, ka pusei ir tiesības uz piemērotā prasības nodrošinājuma atcelšanu, ja ir zudis likumā noteikts pamats prasības nodrošināšanai.

Ievērojot, ka celtā prasība ir apmierināta, tiesas kolēģijai nav pamata secināt, ka ir zudis Civilprocesa likuma 137.panta pirmajā daļā noteiktais pamats prasības nodrošinājumam, tādēļ par noraidāmu atzīst atbildētājas apelācijas sūdzībā izteikto lūgumu par lietā piemērotā prasības nodrošinājuma atcelšanu, kas ir saglabājams līdz šī sprieduma pilnīgai izpildei.

[14] Atbilstoši Civillikuma 1698.pantam, galviniekam (atbildētājai) jāatbild kreditoram (prasītājam) ne vien par parādu, bet arī par tiesas izdevumiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Kā izriet no lietas materiāliem, ceļot prasību, prasītājs samaksājis valsts nodevu par prasības pieteikumu 1 420,01 *euro* un prasības nodrošinājuma pieteikumu 210,33 *euro*, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (lietas 10.-12.lapa). Ievērojot minēto Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi 1 635,04 *euro* apmērā (1 420,01 + 210,33 + 4,70).

[15] Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta nosacījumiem, no atbildētājas valsts labā piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie nesamaksātie izdevumi. No lietā esošām izziņām par ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem secināms, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 8,14 *euro* pirmās instances tiesā un 1,10 *euro* apelācijas instances tiesā (lietas 2., 104.lapa), kas kopā veido 9,24 *euro*. Ievērojot prasītāja iepriekš samaksātos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus, no atbildētājas valsts ienākumoes piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,54 *euro*, ko veido starpība starp reāli esošajiem un prasītāja iepriekš samaksātajiem ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem (9,24 - 4,70) apmērā.

[16] Ievērojot Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā un 42.panta otrajā daļā noteikto, kā arī to, ka prasība ir apmierināta, tiesas kolēģijai nav pamata apmierināt atbildētājas lūgumu par tiesāšanās izdevumu piedziņu no prasītāja.

[17] Kredītiestādes nosaukums un konta numurs, kurā veicama par labu prasītājam piedzītās naudas summas samaksa, saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, šai spriedumā tiek norādīts atbilstoši norādei prasības pieteikumā, proti, prasītāja bankas kontā -AS „Swedbank" kontā Nr.LV66HABA0001408028920 (lietas 9.lapa).

[18] Kā iepriekš jau minēts, termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par naudas summas un tiesas izdevumu piedziņu tiek noteikts, ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1]pantā noteikto - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās brīža. Šajā termiņā valsts labā piedzīto tiesas izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas apgabaltiesā.

Rezolutīvā daļa

AS „Swedbank" prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Swedbank", vienotais reģistrācijas Nr.40003074764, parādu 42 065,13 *euro* un tiesas izdevumus 1 635,04 *euro*, kopā- 43 700,17 *euro* (četrdesmit trīs tūkstoši septiņi simti *euro* un 17 centus).

Noteikt AS „Swedbank", vienotais reģistrācijas Nr.40003074764, tiesības saņemt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 procentus gadā no piedzītā, bet nesamaksātā galvenā parāda 42 065,13 *euro* (četrdesmit diviem tūkstošiem sešdesmit pieciem *euro* un 13 centiem), sākot ar vienpadsmito dienu no sprieduma spēkā stāšanās brīža līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Parāda samaksa veicama AS „Swedbank" norēķinu kontā Nr.LV66HABA0001408028920.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,54 *euro* (četrus *euro* un 54 centus).

Sprieduma labprātīgai izpildei daļā par parāda un tiesas izdevumu piedziņu noteikt termiņu- 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos, norādītajā termiņā maksājumu apliecinošu dokumentu iesniegt Rīgas apgabaltiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2017.gada 10.oktobrī.

Tiesneses Ž.Žimante

I.Strelča

I.Jēkabsone